

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ(මණ්ඩලය) සහ එහි පරිපාලිතය ඇතුළත් සමූහයෙහි (“සමූහය”) 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශන සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලාභාලාභ ප්‍රකාශන සහ අනෙකුත් විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශන, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශන සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශන සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ සහ එහි පරිපාලිතය ඇතුළත් සමූහයෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනත යටතේ සහ 1979 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධාන යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මණ්ඩලයේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

මණ්ඩලයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.3 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලැසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ඵානගතයන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් ,වේතනාන්විත මහභැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ මණ්ඩලයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ මණ්ඩලයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, මණ්ඩලය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 1 හි 38 ඡේදය අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි සියලුම වර්තමාන අගයන් සඳහා අනුරූපී පෙර වර්ෂයේ වටිනාකම් ඉදිරිපත් කළ යුතු වුව ද දිගුකාලීන ණය යටතේ කිරි හරක් ආනයනය සඳහා ලබාගත් ණය ශේෂය වූ රු. 6,175,408,892 වූ වටිනාකම සමාලෝචිත වර්ෂයේ ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධනයට එක් කර තිබුණ ද 2019 වර්ෂයේ ඊට අනුරූපී සන්සන්දනාත්මක වටිනාකම දිගුකාලීන ණය යටතේ පෙන්වා නොතිබුණි. තව ද, බ්‍රොයිලර් කුකුළන්ගේ පෙර වර්ෂයේ සන්සන්දනාත්මක වටිනාකම වූ රු.23,067,702ක් වෙළඳ ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් යටතේ නොපෙන්වා , ප්‍රාග්ධන ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් කොටස යටතේ දක්වා තිබුණි</p>	<p>කිරි හරක් ආනයනය යටතේ ලබාගත් ණය ශේෂය වූ රු.6,175,408,892 ක වටිනාකම රාජ්‍ය ආයෝජනයක් බවට පරිවර්තනය කරන ලද්දේ 2020.11.17 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයක් අනුව වන අතර ගිණුම්කරණ කාල පරිච්චේදයෙන් පසු සිද්ධියක් වුවත් 2019 කාලපරිච්චේදයට අදාළ වන බැවින් නැවත ප්‍රකාශිත ගිණුම් ලෙස 2019 වර්ෂයේ ගිණුම් සංශෝධනය කර පෙන්වා ඇත. ඉදිරියේදී සියලුම බ්‍රොයිලර් ව්‍යාපෘති වල අවසන් තොගය වෙළඳ ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් ලෙස නිරූපණය කිරීමට කටයුතු කරමි.</p>	<p>සියලුම වර්තමාන අගයන් සඳහා අනුරූපී පෙර වර්ෂයේ වටිනාකම් ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් නිවැරදිව ඉදිරිපත් කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 12 හි 15 හා 16 ඡේද අනුව මණ්ඩලය විසින් තාවකාලික අයකළ හැකි බදු වෙනස්කම් සැලකිල්ලට ගෙන සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා විලම්භිත බදු වත්කම් හෝ වගකීම් හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ගැළපිය යුතු වුව ද එසේ සිදුකර නොතිබුණි.</p>	<p>2023 වර්ෂයේ සිට මණ්ඩලය විසින් තාවකාලිකව අයකළ හැකි බදු වත්කම් සැලකිල්ලට ගෙන විලම්භිත බදු වත්කම් හෝ වගකීම් හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ ගැළපීම් සිදුකිරීමට කටයුතු කරමි.</p>	<p>විලම්භිත බදු වත්කම් හෝ වගකීම් හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ගැළපිය යුතුය.</p>

- (ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිති 16 හි 50 හා 51 ඡේද අනුව දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණයන්හි භාවිතයට ගනු ලබන වත්කම්වල ජීව කාලය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කර එලදායී ජීව කාලයක් ඇස්තමේන්තු කර ගිණුම්වල ඇස්තමේන්තු වරදක් ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතු වුවත් ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයෙහි සඳහන් රු.267,080,960 ක් වටිනා ගොඩනැගිලි, මෝටර් වාහන, පිරිසිදු හා යන්ත්‍ර සහ ව්‍යුහයන් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය වී තිබුණ ද මණ්ඩලය විසින් ඒවා තවමත් භාවිතයට ගනු ලබන බැවින් ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඈ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 24 හි 17 ඡේදය ප්‍රකාරව ප්‍රධාන කළමනාකරණ පාර්ශවයන්ට සිදුකරන කෙටි කාලීන සේවක ප්‍රතිලාභ, පශ්චාත් සේවක ප්‍රතිලාභ, අනෙකුත් දිගුකාලීන ප්‍රතිලාභ හා සේවාවන් ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් සම්බන්ධයෙන් මුළු වටිනාකම් වෙන වෙනම හෙළිදරව් කළ යුතු වුවද මණ්ඩලය විසින් ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඉ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිති 28 හි 38 හා 39 ඡේද ප්‍රකාරව සමාගමක් විසින් ආශ්‍රිත සමාගමක ආයෝජනය කර ඇතිවිට හා එම සමාගමෙහි සම්පූර්ණ අලාභයන් ආයෝජිත මුදල ඉක්මවන විට තවදුරටත් අලාභ කොටස් හඳුනාගැනීම නතර කළ යුතු අතර ආයෝජනය ශුන්‍ය ලෙස හඳුනාගෙන තවදුරටත් ලබන අලාභයන් වගකීමක් ලෙස හඳුනාගත යුතුය. මණ්ඩලය විසින් මහවැලි සත්ත්ව ව්‍යාපාරික සමාගමෙහි රු.600,000ක ආයෝජනයක් කර තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට එම සමාගමෙහි සම්පූර්ණ අලාභයන් සමූහයට අයත් කොටස වන රු.7,495,621ක් වගකීමක් ලෙස සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගලපා නොතිබුණි. සම්පූර්ණ අලාභය වන රු.7,495,621ක මුදල ආශ්‍රිතයේ සෘණ ආයෝජනයන් ලෙස සමූහය යටතේ දක්වා තිබූ බැවින් වත්කම් එම වටිනාකමෙන් අඩුවෙන් නිරූපණය වී තිබුණි.
- (ඊ) බෝපත්තලාව හා ආඩිගම ගොවිපොළයන්හි එකතු පිරිවැය රු.1,979,984ක් වූ ආහාර මණ්ඩලය සතු හෙක්ටෙයාර් 12,000 පමණ ඉඩම් හා විශාල ප්‍රමාණයක භෞතික වත්කම් පවතින බැවින් මණ්ඩලයේ පවතින මූල්‍ය දුෂ්කරතා හේතුකොටගෙන ගිණුම් ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව ප්‍රත්‍යාගණයක් සිදුකර නොමැත.
- සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය වී ඇති භාවිතයට ගනු ලබන වත්කම්වල ජීවකාලය සමාලෝචනය කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
- කළමනාකරණ පාර්ශවයන්ට සිදුකරන ගෙවීම් සම්බන්ධයෙන් මුළු වටිනාකම් වෙන වෙනම හෙළිදරව් කළ යුතුය.
- පරිපාලිත සමගම සහ ආශ්‍රිත සමාගමට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලයේ 36 පිටුවේ හෙළිදරව් කිරීම් සිදුකර ඇත.
- විගණන වාර්තාව හා එකඟ වේ. නිවැරදි කිරීම් 2021 වර්ෂයේ සිට සිදු කරමි
- ආශ්‍රිත සමාගමක සම්පූර්ණ අලාභයන් ආයෝජිත මුදල ඉක්මවන විට වගකීමක් ලෙස හඳුනාගත යුතුය.
- අදාළ යන්ත්‍ර භාවිතයට ගත හැකි තත්වයේ පවතින අතර රටේ නිෂ්ක්‍රීයව පවතින යන්ත්‍ර සූත්‍ර සඳහා

නිපදවීමේ යන්ත්‍ර 02ක් පවතින අතර මාවත්ත ගොවිපොළයන්හි 2016 වර්ෂයේදී රු.3,853,490ක ප්‍රාග්ධන වැයක් දරමින් අලුත්වැඩියා කරන ලද ආහාර නිපදවීමේ යන්ත්‍රයක් ද මැල්සිරිපුර හා රොසිටා ගොවිපොළයන්හි වටිනාකම සඳහන් නොවූ යන්ත්‍ර 04ක් ද මණ්ඩලය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය වන විට භාවිතයට නොගනිමින් පැවතුනි.මෙම වත්කම් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිති 36 හි 12(ඊ) ඡේදය අනුව භානිකරණය සඳහා අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදුකර නොතිබුණි.

පවති අමුද්‍රව්‍ය හිගය නිසා මෙම යන්ත්‍ර ක්‍රියාත්මක කරවීම ගැටලුවක්ව තිබුණි.එම නිසා ගොවිපල නිමි ද්‍රව්‍ය බාහිර පාර්ශවයන්ගෙන් මිලදී ගැනීම සිදු කල අතර මෙම යන්ත්‍ර වල වටිනාකම් කිසිදු අඩුවීමක් සිදු වී නොමැත.එබැවින් භනිකරණයට අදාල ගැලපීම් කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් පැන නොනගී.

භනිකරණ ගැලපීම් සිදු කළ යුතුය.

(උ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිති 36 හි 9 ඡේදය ප්‍රකාරව සෑම වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේදීම වත්කම් භනිකරණය සඳහා ඇඟවීමක් පවතින විට එම වත්කම් සඳහා භනිකරණ තක්සේරුවක් සිදුකර භනිකරණ අලාභය හඳුනාගත යුතු වුව ද, 2016 වර්ෂයේදී රු.3,853,490 ක් වැයකර අලුත්වැඩියා කරන ලද සී/ස ශ්‍රී ලංකා කුකුළු පාලන සංවර්ධන (පුද්ගලික) සමාගමට අයත් සත්ව ඇඹරුම් යන්ත්‍රය 2024 ජනවාරි 31 වන විටත් නිෂ්ක්‍රීයව පැවතියද ඊට අදාල භනිකරණ වෙන්කිරීම් කරනු වෙනුවට වාර්ෂිකව රු.578,024 ක් ක්ෂය වශයෙන් කපා හැර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය

වෙළඳපලේ අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය හිඟව පැවතීමත්, මිල ගණන් අධික වීමත්, අමතර කම්කරු කුලියක් වැය වීම නිසා යන්ත්‍රය නිෂ්කාර්යව පැවති අතර ඒ අනුව ආහාර නිෂ්පාදනය කිරීමට වඩා පිටතින් මිලදී ගැනීම වාසිදායක විය. නමුත් වර්තමානයේ රටේ පවතින තත්වය අනුව මෙම යන්ත්‍රය කුලී පදනම මත ලබා දීම හෝ ආහාර නිෂ්පාදනය කිරීමට ඉදිරියේදී තීරණය කරනු ලැබේ.මෙම යන්ත්‍රය සඳහා වාර්ෂිකව රු.578,024/- ක් ක්ෂය පමණක් සිදුකරනු ලැබේ.

නිෂ්ක්‍රීයව පවතින යන්ත්‍ර සූත්‍ර සඳහා භනිකරණ ගැලපීම් සිදු කළ යුතුය.

(ඌ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිති 41 හි 5A ඡේදය ප්‍රකාරව 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලය සතු රු.2,379,113ක් වටිනා තේක්ක හා මහෝගනී වගාවන් පාරිභෝජ්‍ය ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් ලෙස වර්ගීකරණය කළ යුතු වුව ද ධාරක ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් (Plantation) යටතේ දක්වා තිබුණි.

විගණන වාර්තාව හා එකඟ වේ.නිවැරදි කිරීම් 2023 වර්ෂයේ සිට සිදු කරමි.

තේක්ක හා මහෝගනී වගාවන් පාරිභෝජ්‍ය ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් ලෙස වර්ගීකරණය කළ යුතුය.

(එ) මණ්ඩලයේ පවතින රු.856,572,383ක් වටිනා පොල් ගස් ද රු.1,847,488ක් වටිනා කපු වගාවද රු.33,517,273ක් වටිනා රබර් වගාවද ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිති 41 හි 45 ඡේදය ප්‍රකාරව මේරු හා නොමේරු ලෙස වෙන් වෙන්ව මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි හඳුනාගෙන නොතිබුණි

විගණන වාර්තාව හා එකඟ වේ.නිවැරදි කිරීම් 2023 වර්ෂයේ සිට සිදු කරමි.

රබර් ගස් හා කපු ගස් මේරු හා නොමේරු ලෙස වෙන් වෙන් ව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.

(ඒ) සී/ස ශ්‍රී ලංකා කුකුළු පාලන සංවර්ධන (පුද්ගලික) සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය තුළ ඇතුළත් 2009 වර්ෂයට පෙර සිට පැවත එන රු. 1,347,099 ක නොමේරු පොල් වගා ශේෂය සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි ඉදිරිපත් නොවූ

පොල්ගස් සංගණනය කිරීම සඳහා මිල ගණන් කැඳවා ඇත. එම ගස්වල වටිනාකම පිරිවැයට හෝ සාධාරණ අගයකට තක්සේරු කර ශ්‍රී ලංකා

මේරු පොල්ගස් වල වටිනාකම පිරිවැය හෝ සාධාරණ අගයට තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කල

අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු 16,139,300 ක ආදායමක් හෙවත් ආදායමෙන් සියයට 28.07 ක දායකත්වයක් පොල් හා ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන වලින් ලබා දී ඇති මේරු පොල්ගස් වල වටිනාකම පිරිවැය හෝ සාධාරණ අගයට තක්සේරු කර මේරු වගාවක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 41 හි 45 ඡේදය ප්‍රකාරව ගිණුම්ගත කර නොතිබේ.

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 41 හි 45 ඡේදය ප්‍රකාරව ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කරමි.

යුතු අතර මේරු පොල්ගස් වටිනාකම සඳහා ක්ෂය ගිණුම්වලට හඳුනා ගත යුතුය.

(ඔ) ශ්‍රී ලංකා වාර්තාකරණ ප්‍රමිති 08 හි 5 ඡේදය ප්‍රකාරව මෙහෙයුම් ඛණ්ඩ හඳුනාගතයුතු අතර 13 ඡේදය ප්‍රකාරව වාර්තාකරණ ඛණ්ඩ හඳුනාගෙන අවශ්‍ය හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතුය. මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි ගිණුම් ප්‍රතිපත්තීන් හි 3.6 සටහන ප්‍රකාරව එක් එක් ගොවිපොළවල මෙහෙයුම් ඛණ්ඩයක් (Operating segment) හඳුනාගනු ලැබූව ද ප්‍රමිතියෙහි 13 ඡේදය ප්‍රකාරව වාර්තාකරණ ඛණ්ඩ (Reportable segments) හඳුනාගෙන හෙළිදරව් කිරීම් කර නොතිබුණි.

විගණන වාර්තාව හා එකඟ වේ. නිවැරදි කිරීම් 2023 වර්ෂයේ සිට සිදු කරමි.

වාර්තාකරණ ඛණ්ඩ හඳුනාගෙන අවශ්‍ය හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතුය.

(ඔ) ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති අංක 09 හි 5.5.15 ඡේද අනුව වෙළඳ හා අනෙකුත් ණයගැති ශේෂය වන රු.218,057,867 හි පසුකාලීන මැනීම් සඳහා අපේක්ෂිත ණය අලාභ ක්‍රමය භාවිතා කළ යුතු වුවත් එසේ කර නොතිබීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂයේ වෙළඳ හා අනෙකුත් ණයගැතියෝ අධි හෝ ඌණ ගණනය වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

විගණන වාර්තාව හා එකඟ වේ. නිවැරදි කිරීම් 2023 වර්ෂයේ සිට සිදු කරමි.

වෙළඳ හා අනෙකුත් ණයගැති ශේෂය පසුකාලීන මැනීම් සඳහා අපේක්ෂිත ණය අලාභ ක්‍රමය භාවිතා කළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	උපලේඛනය අනුව අඩමාණ ණය වෙන්කිරීම් ශේෂය රු86,835,061ක් වුව ද , මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වෙන්කිරීම් ශේෂය රු.82,082,126ක් වූයෙන් රු.4,742,935 ක වෙනසක් පැවතුණි.	අයකරගත හැකියැයි අනුමාන කර නීතිමය කටයුතු සිදු වෙමින් පවතින ණයගැතියන් සඳහා මණ්ඩලයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය අනුව අඩමාණය වෙන්කරනුයේ 20% ප්‍රමාණය පමණකි. නමුත් විගණනයේදී 100% ලෙස මෙම ණයගැතියන් සඳහා වෙන්කිරීම මෙයට හේතුව වේ.	උපලේඛනය අනුව සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වෙන්කිරීම් ශේෂය සමාන විය යුතුය.
(ආ)	2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගමේ මුළු ණයගැති ශේෂය තුළ වැලිකන්ද ගොවිපොළෙහි කළමනාකරුගෙන් ලැබිය යුතු රු.619,484ක් වූ මුදල් ඌණතාවය හා	මේ සම්බන්ධ මූල්‍ය අපරාධ විමර්ෂණ අංශයේ පැමිණිල්ලක් විභාග වන අතර වගකිව යුත්තන් මේ වනතෙක් නිශ්චිතව හඳුනාගෙන	ලැබිය යුතු ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල නිවැරදිව ගැලපිය යුතුය .

රු.10,287,510ක් වූ ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් උණනාවයක් ලෙස එකතුව රු.10,906,995 ක ශේෂයක් පැවතියද මේ වන විට එම පුද්ගලයා සුප්වත්ව නොමැති බැවින් එම මුදල අයකරගැනීමේ ශක්‍යතාවක් නොමැති බැවින් එම ශේෂයන් නිරවුල් කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.

නොමැති බැවින් ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට නොහැකි වී ඇත. මූල්‍ය අපරාධ විමර්ශන අංශයේ අදාල කාර්යභාරය අවසන් වූ පසු එහි නියමයන්ට අනුකූලව ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට නියමිතය.

(ඇ) සමාගමෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ වෙනත් ජංගම වත්කම් යටතේ ශ්‍රී ලංකා කුකුළු පාලන පුද්ගලික සංවර්ධන සමාගමෙන් හා මහවැලි සත්ත්ව ව්‍යාපාරික සමාගමෙන් ලැබිය යුතු ලෙස පිළිවෙලින් රු.3,155,318ක් හා රු.4,784,415ක වටිනාකමක් දක්වා තිබුණ ද එම සමාගම් වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ගෙවිය යුතු ශේෂය පිළිවෙලින් රු.525,000ක් හා රු.995,230ක් වූයෙන් රු.2,630,318ක් හා රු.3,789,185ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

සීමා සහිත කුකුළුපාලන පුද්ගලික සමාගම සහ මහවැලි සත්ත්ව ව්‍යාපාරික සමාගම යන සමාගම් දෙකෙහි ගනුදෙනු වල ඇතිවූ නොඑකඟතාවයන් මත මෙම වෙනස ජනනය වී ඇත.

පරිපාලිතයෙහි සහ ආශ්‍රිතයෙහි ලැබිය යුතු ශේෂ එම සමාගම් වල ශේෂ සමඟ සැසඳිය යුතුය.

(ඈ) මණ්ඩලය විසින් ලංකා පෞද්ගලික රෝහලේ කිරි අලෙවි මධ්‍යස්ථානයක් ආරම්භ කර පවත්වාගෙන ගොස් තිබූ අතර 2016 වර්ෂය වන විට ගිවිසුම් කාලය ඉකුත් වීම හේතුවෙන් එම පරිශ්‍රය ඉවත් කරගෙන තිබුණි. ඉදිකිරීම සඳහා දරන ලද වියදමින් අයවිය යුතු රු.301,425ක ශේෂය වෙනත් වත්කම් යටතේ ලංකා හොස්පිටල් ආයෝජන ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි දක්වා තිබුණද එවැනි වත්කමක් 2020 දෙසැම්බර් 31 වන විට මණ්ඩලය සතුව නොතිබුණි.

ලංකා පුද්ගලික රෝහලේ ඉදිකර තිබුණ කිරි අලෙවිසලේ තක්සේරු වටිනාකම හා පැවති වටිනාකම අතර වෙනස මෙම වටිනාකම වන අතර මෙය 2023 වර්ෂයේ මූල්‍ය වාර්තා වලින් ඉවත්කිරීමට කටයුතු කරමි.

ලැබිය යුතු ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල නිවැරදිව ගැළපිය යුතුය .

(ඉ) 2020 වසරේ මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් (සතුන්) වටිනාකම් දැක්වීමේදී එම සතුන්ගේ වසර අවසාන වටිනාකමින් උපලබ්ධි නොවීමේ සම්භාවිතාවය වෙනුවෙන් සියයට 10ක ප්‍රමාණයක් හෙවත්, රු.141,531,077 අඩුකර දක්වා තිබුණි. මෙම සතුන් වර්ෂය අවසානයේ සාධාරණ අගයකට අගය කිරීමේදී සියලුම සාධක සලකා බැලීමෙන් පසු සාධාරණ අගයකට අගය කිරීමක් වන හෙයින් නැවතත් සියයට 10 ක අඩුකිරීමක් නිසා සතුන්ගේ වටිනාකම එම වටිනාකමෙන් අඩුවෙන් පෙන්නුම් කර තිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 41 ට අනුව සතුන් සාධාරණ අගයකට ශේෂ පත්‍ර දිනට අගය කිරීමෙන් පසු එම මුළු සතුන් ප්‍රමාණයම ගිණුම්කරණ කාලපරිච්චේදයෙන් පසු උපලබ්ධි නොවීමේ හැකියාවක් ඇත. එය මුළු වටිනාකමෙන් 10%ක් බව ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති තුළ හෙළිදරව් කර ඇත.

ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි සාධාරණ අගයකට දැක්වීමේදී උපලබ්ධි නොවීමේ සම්භාවිතාවය සැලකිල්ලට ගෙන සාධාරණ අගය තීරණය කළ පසු නැවත සියයට 10 ක් අඩු කිරීම නොකළ යුතුය.

- (ඊ) මාටින් ගොවිපොළේ සහ රොමිටා ගොවිපොළෙහි භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තාව අනුව වර්ෂ අවසාන උෞරන් (pig – fattener) තොගය පිළිවෙළින් රු.4,179,280 ක් හා රු.1,576,960 ක් ද රොමිටා ගොවිපොළෙහි බැටළුවන් රු.52,000 ක් ලෙස පවතින බව සඳහන් වුව ද මණ්ඩලයේ සහ ගොවිපොළෙහි සාමාන්‍ය තොගය තුලට මෙම ප්‍රාග්ධනික ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් ශේෂයද ඇතුළත් කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර තිබුණි.
- (උ) වැලිකන්ද ගොවිපොළෙහි භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තාව අනුව වර්ෂ අවසාන ගවයන් 410 ක් සිටිය යුතු නමුත් භෞතික පරීක්ෂාවේදී සතන් 227ක් සිටි අතර ගවයන් 183 දෙනෙකුගේ අඩුවක් නිරීක්ෂණය ශී තිබිණි. ඒ අනුව ගොවිපොළෙහි තත්‍ය ගවයන්ගේ වටිනාකම රු.10,287,510 ක් වූ අතර මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුල හා ගොවිපොළෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුල ගවයන් 410 ට අදාලම වටිනාකම ලෙස රු.16,570,630 ක් දක්වා තිබූ බැවින් රු.6,283,120 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඌ) භෞතිකව නොපවතින රු.25,690,247 වූ වැලිසර කිරි ව්‍යාපෘතියේ නොසැසඳුණු තොග ශේෂය මණ්ඩලයේ සාමාන්‍ය තොග ශේෂයට ඇතුළත් කර තිබුණි
- (එ) ඩයගම ගොවිපොළෙහි භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තාව අනුව වර්ෂ අවසාන ආනයනික ගවයන්ගේ වටිනාකම රු.81,902,083 ක් වුවද මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හා ගොවිපොළෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ආනයනික ගවයන්ගේ වටිනාකම රු.80,694,875 ක් ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබූ හෙයින් රු.1,207,208 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඒ) බෝපත්තලාව සහ ,සිරිංගපාන යන ගොවිපොළයන්හි හා වැලිසර කිරි ව්‍යාපෘතියට අදාළ ව භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තාව අනුව වර්ෂ අවසාන තොගය රු.7,440,958 ක් රු. 674,516 ක් හා මස් පිණිස තරකරන ලද උෞරන්ගේ වටිනාකම වන රු.4,179,280 මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ ගොවිපල මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වෙළඳ හා අනෙකුත් තොග යටතේ දක්වා ඇත.
- වැලිකන්ද ගොවිපොළේ ගවයන් උලාකන සතන් වන අතර ඔවුන් කෑම සඳහා ගවගලෙන් යැවූ පසු අධික වියලි කාලයේදී නැවත ගාලට ගැනීමට අපහසු වේ.මෙම සතන් ගාල් කිරීමට දින කිහිපයක් ගත වන අතර එම නිසා කෙටිකාලයක් තුල තොග සමීක්ෂණයේදී සම්පූර්ණ සතන් ප්‍රමාණයම සත්‍යාපණය කිරීමේ හැකියාව ඉතා අඩුය.
- වැලිසර කිරි ව්‍යාපෘතියේ නොසැසඳුණු තොග ශේෂයේ වටිනාකම රු. 25,690,246
- තොසැසඳුන තොග ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඇතුළත් ශේෂය නිවැරදි වන අතර වාර්ෂික තොග සමීක්ෂණ වාර්තාවේ යතුරුලියනයේදී ඇති වූ දෝෂයන් මත මෙම වෙනස ඇති වී තිබෙන අතර වාර්ෂික තොග සමීක්ෂණයේ නිවැරදි මෘදු පිටපත විගණනයට භාරදී ඇත.
- බෝපත්තලාව ගොවිපොළේ නිවැරදි තොගය වන රු.11,454,301 ක ප්‍රමාණය මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ගෙන තිබෙන අතර භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තාව තුල තොග අඩුවෙන්
- භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතුය
- භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතුය

රු.4,282,233 වූ අතර මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා එම ගොවිපොළ වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ එම තොගය ලෙස පිළිවෙලින් රු.11,454,301 රු. 1,213,895 හා රු.7,975,702 දක්වා තිබීම හේතුවෙන් පිළිවෙලින් රු.4,013,343 ක රු. 539,379 ක හා .3,693,469 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

සටහන් කිරීම සහ ඇතැම් තොග ශේෂයන් සටහන් කිරීමට අත්‍යවශ්‍ය වීම මත මෙම වෙනස හටගෙන ඇත.

(ඔ) කුකුල් පාලන සංවර්ධන පෞද්ගලික සමාගමෙන් අයවිය යුතු ණය ගැනි ශේෂය 1,305,036 ක් ලෙස සඳහන් වුවද ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් අංක 16 යටතේ 3,155,318 ලෙස දක්වා තිබීමෙන් 1,850, 262 වෙනසක් විය.

මහවැලි සත්ව ව්‍යාපාරික සමාගමෙන් සහ කුකුල් පාලන සංවර්ධන පෞද්ගලික සමාගමෙන් අයවිය යුතු මුදල් මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් අංක 16 යටතේ පෙන්වුම් කර ඇත

මූල්‍ය ප්‍රකාශනහි ලැබිය යුතු ශේෂය තහවුරු කරගත යුතුය.

(ඕ) රිදියගම ගොවිපොළෙහි රු.1,455,215ක් වූ උපචිත වියදම් ශේෂය තුළ රු. 120,360 ක් වන උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ශේෂයක්ද සුභසාධන සමිති වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු රු.146,469 ක් මණ්ඩලයේ වෙළෙඳ හා අනෙකුත් ණයහිමි ශේෂයට ඇතුළත්ව ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

රිදියගම ගොවිපොළේ උපචිත වියදම් යටතේ දක්වා ඇති රු.120,360 ක මුදල හඳුනාගැනීමට නොහැකි වූ මුදලක් වන අතර වැරදීමකින් සේවක ණයහිමි ශේෂය ඇතුළත්විය යුතු රු.146,469 මුදල වෙළඳ හා අනෙකුත් ණයහිමියන් යටතේ ඉදිරිපත්කර ඇත.මෙය 2021 වර්ෂයේ ගිණුම් පිළියෙළ කිරීමේදී නිවැරදි කර ඇත.

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ හා ගෙවියයුතු ශේෂ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදිව ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

(ක) මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි බදු වියදම ලෙස දැක්විය යුත්තේ වර්තමාන බදු වියදම හා විලම්භිත බදු වියදම වුවද මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි සමාලෝචිත වර්ෂයේ බදු වියදම තුළ රු.12,188,900 ක් වූ ආර්ථික සේවා ගාස්තු කපා හැරීම් වටිනාකම ද දක්වා තිබූ බැවින් වර්ෂයේ බදු පෙර ලාභය එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

ආර්ථික සේවා ගාස්තු අදායම් බදු වල අත්තිකාරමක් ලෙස සලකනු ලබන බද්දක් වන අතර ඒ අනුව මෙය බදු වියදමක් ලෙස විස්තීරණ අදායම් ප්‍රකාශනයට හර කර ඇත.

ආර්ථික සේවා ගාස්තු කපා හැරීම් නිවැරදි කළ යුතුය

(කා) ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් විකිණීම මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ රු.183,111,248 ක් වුව ද ලද මුදල රු.118,676,422 ක් වූයෙන් රු.64,434,826 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

මෙය ජීවවිද්‍යාත්මක වත්කම් විකිණීම මත ඇති වූ මුදල් ප්‍රවාහයක් නොවන අතර වර්ෂය තුළ ප්‍රාග්ධන ජීව විද්‍යාත්මක වත්කමේ සිදුවූ වෙනස වේ.

ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් වල සිදු වූ වෙනස්කම් සොයා බලා නිවැරදි කිරීම් කළ යුතුය.

(කඊ) 2019 විගණිත මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වෙළඳ හා වෙනත් ගෙවිය යුතු ආරම්භක ශේෂය රු.1,560,210,422ක් වුවද 5.1 සටහනට අනුව ආරම්භක ශේෂය

යතුරු ලියනය කිරීමේ දෝෂයක් නිසා මෙය සිදු වී ඇත. මෙමගින් අවසන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට බලපෑමක් සිදු වී නොමැත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ආරම්භක ශේෂ ඊට අදාළ සටහනට අනුව සමාන විය

රු.1,545,967,185ක් වූයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වෙළඳ හා වෙනත් ගෙවිය යුතු ශේෂය රු.14,243,237කින් අඩු වී තිබුණි. 5.1 සටහන අනුව අවසාන වෙළඳ හා වෙනත් ගෙවිය යුතු දෑ ශේෂය රු.1,001,281,018ක් විය යුතු වුව ද එය රු.1,000,981,295ක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ දක්වා තිබීම නිසා රු.299,723 වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය

යුතුය

- (ක) රු.12,913,649 ක්වූ ගස් විකිණීමට අදාළව අනුමැතීන් පිළිබඳ විස්තර විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි.

ගස් විකිණීමට අදාළ ටෙන්ඩර් පත් කැඳවීම ප්‍රධාන කාර්යාලය මගින් සිදු කරනු ලබන බැවින් මෙම ගස් විකිණීමට අදාළ අනුමැතියන් ලබාගෙන ඇත. එක් එක් ගොවිපල වලට අදාළව වෙන වෙනම ලිපිගොනු පවත්වාගෙන යනු ලබයි.

අදාළ අනුමැතියන් ලබාගෙන ඇති නම් කඩිනමින් විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය
- (කි) මාපිත් ගොවිපොළෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව විවිධ ආදායම්(sundries) රු.14,730,939 ක් වුව ද විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබූ උපලේඛණ අනුව එම ශේෂය රු.15,515,188 ක් වූ බැවින් රු.784,249 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

විගණන වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමේදී මාපිත් ගොවිපල පිටතින් කිරීමිලට ගෙන නිෂ්පාදනය කරනු ලැබූ යෝග්‍ය විකුණුම් ආදායම වන රු.927,005 විවිධ ආදායම් යටතට නොගෙනීම සහ දර ආදායම රු.70,980 හා වී ආදායම වන රු.71,776 විවිධ ආදායම් යටතට ඇතුළත් කිරීම මෙම වෙනසට හේතු වී ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව විවිධ ආදායම් අදාළ උපලේඛණයට සමාන විය යුතුය.
- (කී) මිරිස්වත්ත ගොවිපොළෙහි රු.302,275 ක් වූ ආරක්ෂණ තැන්පතු, මණ්ඩලයේ විවිධ ආදායම්(sundries) යටතේ දක්වා තිබුණු බැවින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම වැඩි වී ජංගම වත්කම් අඩු වී තිබුණි.

මිරිස්වත්ත ගොවිපොළේ යතුරුලියනයේදී ටෙන්ඩර් තැන්පතු වෙනුවට ආරක්ෂණ තැන්පතු ලෙස වැරදියට යතුරුලියනය කිරීම නිසා මෙය සිදු වී ඇත.

ආරක්ෂණ තැන්පතු නිවැරදි ලෙස ගිණුම්වල ගැළපීම කළ යුතුය
- (කු) ගොවිපොළ නොසැසඳුනු ජංගම ගිණුම් ශේෂය ජංගම වගකීම් යටතේ ගිණුම්ගත වී තිබූ අතර නිරවුල් නොවූ වර්ෂ අවසාන ශේෂය රු. 68,268,161 ක් විය

මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් අංක 19.2 යටතේ දක්වා ඇති ජංගම ගිණුම් ශේෂය සකස් වී තිබෙන්නේ ගොවිපල ජංගම ගිණුම් වලින් පමණක් නොවේ .ගොවිපල ජංගම ගිණුම් වල ශේෂයන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඒකාබද්ධ කිරීමේදී ශුන්‍ය වේ.

නොසැසඳුනු ගිණුම් ශේෂ සැසඳුම් සිදුකර නිරවුල් කළ යුතුය.

මෙම ශේෂය අන්තර් ගොවිපොළ ගිණුම් බැර ශේෂ 137,650,577 ක ද අන්තර් ගොවිපල ගිණුම් හර (185,615,077) ද මුදල් හුවමාරු ගිණුම් (1,993,755) ක හා පාලන ගිණුම් (18,309,905.) කින් සමන්විත වේ.

- (කු) රු.858,470 ක් වූ කන්තලේ බැංකු ශේෂය හා රු.181,110 ක් වූ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ බැංකු ශේෂය සඳහා කිසිදු ලිඛිත සාක්ෂියක් විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය. විගණන වාර්තාව හා එකඟ වේ.2021 වර්ෂයේ සිට ශේෂ තහවුරු ලබාදීමට කටයුතු කරමි. බැංකු ශේෂ සඳහා ලිඛිත සාක්ෂියක් විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- (කෙ) මණ්ඩලය සතු ගොවිපොළවල් වලින් නියදි පරීක්ෂාවේදී රිදියගම, මැණික්පාලම හා බෝපත්තලාව යන ගොවිපොළවල් වල සතුන් ආගණනයේදී එම සතුන්ගේ දෛනික සාමාන්‍ය කිරි නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් ලීටර් 11.5 , ලීටර් 12.8 ක් හා ලීටර් 15 ක් ලෙස සලකා පිළිවෙලින් රු.9,320,520 ක්, රු.2,982,144 ක් හා රු.2,346,300 ක් වශයෙන් වටිනාකම් එකතු කර තිබුණි. එක් එක් කිරි ගවයාගේ සත්‍ය කිරි නිෂ්පාදනය වෙනුවට එලෙස සාමාන්‍ය අගය යොදා ගැනීම දෝෂ සහිත බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි දැක්වෙන සතුන්ගේ වටිනාකම අධි හෝ උභන ගණනය වී තිබුණි. වරදක් සිදුවී ඇති බව පිළිගන්නා අතර ඊලඟ මූල්‍ය වර්ෂයේ සිට නිවැරදි කර ඇත. එක් එක් කිරි ගවයාගේ සත්‍ය කිරි නිෂ්පාදනය මත පදනම්ව වටිනාකම් එකතු කිරීම කළ යුතුය.
- (කේ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ දිගුකාලීන ණය යටතේ ශ්‍රී ලංකා කුකුළු පාලන සමාගමෙන් ගත් රු. 525,000ක ණය ශේෂය සමූහය යටතේ දක්වා තිබුණි. ඒකාබද්ධ ගිණුම් සකස් කිරීමේදී මෙම අන්තර් සමාගමේ ශේෂයන් හිලවු කර නොතිබූ අතර එම ශේෂය ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය යටතේ පෙන්වා නොතිබුණි. මෙම මුදල ශ්‍රී ලංකා කුකුළු පාලන සමාගමට ලබා දී තිබුණේ නැවත අයකරගත යුතු අන්තිකාරම් මුදලක් වශයෙනි.එබැවින් එම මුදල අන්තර් සමාගමේ ශේෂයෙන් හිලවකර නැත. ඒකාබද්ධ ගිණුම් සකස් කිරීමේදී මෙම අන්තර් සමාගමේ ශේෂයන් හිලව කළ යුතුය.
- (කො) සී/ස ශ්‍රී ලංකා කුකුළු පාලන සංවර්ධන (පුද්ගලික) සමාගමේ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය යාවත්කාලීනව පවත්වා නොගැනීම හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි දක්වා තිබූ රු 2,613,904 ක්ෂය වෙන්කිරීම හා දේපල පිරිසත සහ උපකරණ වල ලියාහල අගය වන රු.77,458,999 ක ශේෂයන්හි නිරවද්‍යතාවය විගණනයේදී තහවුරු කරගත නොහැකි විය. තවද, රු.21,000,000 ක් වූ ගොඩනැගිලි වටිනාකම තුළ මාවත්ත ගොවිපල ගොඩනැගිල්ලෙහි වටිනාකම ඇතුළත්ව තිබේද යන්න ද විගණනයට තහවුරු කර ගත නොහැකි විය. 2011-12-07 වන දින තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද ලිපියෙහි ගොඩනැගිලි සහ අනෙකුත් ඉදිකිරීම් යටතේ රු. 21,000,000/- ක් ලෙස වටිනාකම දක්වා ඇත.එදින සියලු ගොඩනැගිලි තක්සේරු කර ඇති බැවින් , එම වටිනාකම තුළ මාවත්ත ගොවිපල ගොඩනැගිල්ලෙහි වටිනාකමත් ඇති බවට සිතිය හැකිය. ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය යාවත්කාලීනව පවත්වා ගත යුතුය.

- (කෝ) සී/ස ශ්‍රී ලංකා කුකුළු පාලන සංවර්ධන (පුද්ගලික) සමාගමට අයත් බාන්ස් පෙදෙසේ පිහිටි වටිනාකම රු.22,500,000 ක් වූ ගොඩනැගිල්ල වෙනුවෙන් රු.1,125,000 ක ක්ෂය ගිණුම්ගත කර නොතිබූ අතර මෙම නිවාසයෙහි වටිනාකම සාධාරණ අගයට මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් වලට ගෙන නොතිබුණි. මෙම නිවාසයේ දැනට නිලධාරියෙකු පදිංචිව සිටියද එයට අදාලව කුලී ආදායම් හඳුනාගෙන නොතිබුණි.
- නිවසෙහි වටිනාකම ශේෂ පත්‍රයේ දේපල පිරිසක උපකරණ යටතේ පෙන්වා දී ඇත. එම ඉඩම සමාගමට අයිති නොවේ. තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2011-10-31 දින නිකුත් කරන ලද ලිපියෙහි මෙම නිවසෙහි වටිනාකම ලෙස රු. 22,500,000/- ක් සඳහන් කර ඇත. නමුත් ක්ෂය වෙන් කිරීමක් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණු අතර එයට හේතුවද සොයා ගත නොහැකිය.
- සමාගමට අයත් වත්කම් සාධාරණ අගයට හා කුලී ආදායම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් වල හඳුනාගත යුතුය.
- (ග) ප්‍රධාන කාර්යාලය, ප්‍රධාන කාර්යාලයෙහි විකුණුම් මධ්‍යස්ථානය හා ගොවිපළ 04ක සමාලෝචිත වර්ෂයේ භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තාවන් අනුව ට්‍රැක්ටර් ටේලරයක්, ගැස් සිලින්ඩර්, රූපවාහිනී යන්ත්‍රයක්, බෝතල් ශීතකරණ 3ක් ඇතුළු භාණ්ඩ ඒකක 187ක අඩුවීම් පැවතියද එම උණනාවයන් නිරවුල් කර ගිණුම්වලට ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- මේ සම්බන්ධයෙන් කළමනාකාරිත්වයට වාර්තා කර ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරමි.
- වත්කම් වල උණනාවයන් සොයා බලා ගිණුම්වලට ගැළපීම් කළ යුතුය .

1.5.3 විගණනයට සාක්ෂි නොමැති වීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ගොවිපොළ සේවක ණයහිමි ශේෂය තුළ වූ රු. 955,329 ක් ද, ප්‍රධාන කාර්යාලයේ තැන්පතු රු.8,071,102 ක් ද, ප්‍රධාන කාර්යාලයේ එකතු කල අගය මත බදු රු.7,920,822 ක් ද, ප්‍රධාන කාර්යාලයේ රක්ෂණ වන්දි රු.2,165,021 ක් ද, සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීම නිසා විගණනයේ විෂයපථය සීමා වී තිබුණි.	සේවක ණයහිමි ශේෂය තුළ ඇතුළත් බොහොමයක් ශේෂඅවුරුදු 05 කටත් වඩා වැඩි ශේෂයන් වේ. ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සාමාන්‍ය තැම්පතු රු.348,417.64 සහ ආපසු ගෙවියයුතු ටෙන්ඩර් තැම්පතු රු.7,722,683.92 කි. එකතුකළ අගයමත බදු ඉදිරියේදී දේශීය අදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුව සමග සකවිඡාකර බදු වගකීමක් නොමැති නම් පොත්වලින් ඉවත්කිරීමට කටයුතු කරමි. ප්‍රධාන කාර්යාලයේ රක්ෂණ වන්දි . දැක්වෙන්නේ ගොවිපල වෙත ගෙවිය යුතු වාහන රක්ෂණ වන්දි මුදල් වේ.	ගොවිපොළ සේවක ණයහිමියෝ සහ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ තැන්පතු ,එකතු කල අගය මත බදු සහ රක්ෂණ වන්දි පිළිබඳ ලිඛිත සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය

1.6 ලැබිය යුතු ගිණුම් සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාගමට අයත් ගොවිපළ 21ක වසර 01ක් ඉක්මවූ වසරක් සඳහා ලබා දී තිබූ ණය (One year loan) එකතුව රු.2,144,854ක් වූ අතර එම ශේෂය අයකරගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. තවද වසර 05 ඉක්මවූ රු.9,550ක් වූ උත්සව අත්තිකාරම් ශේෂය ද අයකරගෙන නොතිබුණි.	එක් වසර ණය මුදල ලබා දෙනු ලබන්නේ වසර 05කින් අයකර ගැනීමෙන් පදනමට වේ. ඒ සෑම ගොවිපලකම සේවකයන්ගේ මාසික වැටුපෙන් එය ක්‍රමානුකූලව අය වෙමින් පවතී. වසර 05 ඉක්මවූ රු 9,550ක් වූ උත්සව අත්තිකාරම් තුල ඇතුළත් පොලොන්තලාව ගොවිපොළේ රු.600 මුදල 2021 වර්ෂයේ දී අයකර ගෙන ඇත.	.හිග ණය අයකරගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සමාගමේ මුළු ණයගැති ශේෂය වූ රු.218,057,867ත් රු.74,093,275 ක් එනම් සියයට 34ක ප්‍රමාණයක් හා සේවක ණයගැති ශේෂයන්හි ඇතුළත් රු.7,785,110ක් වූ ගොවිපළ සේවක ණයගැති ශේෂයෙන් රු.1,904,522ක් එනම් සියයට 24ක් වසර 5 ක් ඉක්මවූ ශේෂ වූ අතර එම ශේෂයන් අයකර ගැනීම අවිනිශ්චිතතාවයේ විය.	මෙම ණයගැතියන්ගෙන් කිසිසේත් අයකර ගත නොහැකියැයි හඳුනාගත් සේවක ණයගැතියන් රු.247,730.38 සහ වෙළඳ සහ අනෙකුත් ණයගැතියන් රු.5,361,517.75 පොත් වලින් ලියා හැරීම සිදුකර ඇති අතර ඉතිරි ණයගැතියන්ගෙන් කොටසක් සඳහා මේ වන විටත් නෛතික ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත. එම තීන්දු මත ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරමි.	අයකර නොගත් ණයගැති වටිනාකම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමටත් අවිනිශ්චිත ශේෂ සඳහා අඩමාණ ණය ප්‍රතිපාදනයන් කළ යුතුය.
(ඇ) වසර 05 ඉක්මවූ ණය ශේෂ තුළ කන්තලේ ලංකා බැංකුවෙන් අයකරගත යුතු රු.2,092,750ක ශේෂයක් පැවති අතර එම ශේෂය සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ප්‍රකාරව නඩු කටයුතු ගොනු කර නොතිබුණි. එම ශේෂය පිළිබඳව 2020 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබූ අතර තවත් ණය ගැතියෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු.11,947,220ක් වූ ශේෂය ද අයකරගෙන නොතිබුණි. තවද ප්‍රධාන කාර්යාලීය ණයගැති ශේෂය තුළ පුද්ගලයින් හා ආයතන වෙතින් අයවිය යුතු රු.5,821,542ක් වූ හේෂ සම්බන්ධයෙන් ද නඩු පවරා තිබුණ ද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් අයකරගෙන නොතිබුණි. මේ අනුව මෙම ශේෂයන් අයකර ගැනීම අවිනිශ්චිත තත්වයේ විය.	වසර 05 ඉක්ම වූ කන්තලේ ලංකා බැංකුවෙන් අයවිය යුතු රු.2,092,750 මුදල අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් නඩු පවරා අයකර ගැනීමේ හැකියාවක් තිබේ ද යන්න පිළිබඳ නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවෙන් විමසීම් කල විට 2022/08/24 දිනැති ලිපිය මගින් දැනුම් දී ඇත්තේ ආරවුල රාජ්‍ය ආයතන දෙකක් අතර ඇති වී ඇති බැවින් එම ආරවුල 2018/05/31 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයේ 75(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතු බවයි. එහි දැක්වෙන්නේ රාජ්‍ය ආයතනයන්ට එරෙහිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමෙන් වලකින ලෙස එහි (ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීමට අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කර ඇත.	අයකර නොගත් ණයගැති වටිනාකම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමටත් අවිනිශ්චිත ශේෂ සඳහා අඩමාණ ණය ප්‍රතිපාදනයන් කළ යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මණ්ඩලයේ වෙළෙඳ හා අනෙකුත් ගෙවිය යුතු ශේෂය තුළ වර්ෂයකට වඩා අධික කාලයක සිට පැවත එන නමුත් ගෙවා නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබූ රු.191,224,252 ක ශේෂ විය.	මෙම ශාඛයේ ශේෂයෙන් කොටස් වශයෙන් මාසිකව ශාඛය ගෙවීම සිදුකරන අතර මණ්ඩලයේ පවතින මූල්‍ය දුෂ්කරතා හේතුවෙන් සම්පූර්ණ ශාඛය මුදලම ගෙවා නිමකිරීමේ හැකියාවක් නොමැති බව දන්වමි.	වෙළෙඳ හා අනෙකුත් ගෙවිය යුතු ශේෂය නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
----------------------------------	--------------	------------------------------	----------

(අ) අංක පීඊඩී/12 දරන 2003 ජුනි 02 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය

වගන්තිය 6.5.1	ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් 2020 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2023 දෙසැම්බර් 15 දින ඉදිරිපත් කරන ලදී.	නියමිත කාලපරිච්චේදය තුළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිලියෙලකිරීම අවසන් කර තිබූ නමුත් පෙර වර්ෂ කිහිපයක මූල්‍ය වාර්තා විගණනය කර නොතිබූ බැවින් විගණනයට භාරදීමට හැකියාවක් නොතිබුණි. මෙම ප්‍රමාදය ඊට ප්‍රධාන හේතුවක් විය.	ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
---------------	--	--	--

(ආ) 2014 පෙබරවාරි 17 දිනැති අංක 2014/01 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛය

5.2 ඡේදය	අපේක්ෂිත ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාකාරී ඇතුළත් විය යුතු ගොවිපොළ , ව්‍යාපාරිකය, වරලත් අලෙවිසැල් යන අංශවල ක්‍රියාකාරිත්වය හා වාර්ෂික අයවැය ලේඛනයේ	වාර්ෂික ඇතුළත් සැලැස්මෙහි වරලත් අංශවල ක්‍රියාකාරිත්වය හා වාර්ෂික අයවැය ලේඛනයේ	2021-2025 සංයුක්ත සැලැස්මේදී රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 5.1.2 වගන්තිය ප්‍රකාරව සංයුක්ත සැලැස්මට ඇතුළත් විය යුතු සඳහන් කරුණු ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	සැලැස්මේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ඇතුළත් විය යුතු අංගයන් ඇතුළත් කොට නිවැරදිව සකස් කළ යුතුය.
----------	--	---	---	---

ඇතුළත් වියයුතු මුදල් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය තුළ ණය ආපසු ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය, ණය ආපසු ගෙවීමේ සැලැස්ම ඇතුළත් කර ඇත. ගෙවීමේ සැලැස්ම, යාවත්කාලීන කළ ආයතනයේ සංවිධාන ව්‍යුහය, අනුමත කාර්යය මණ්ඩලය සහ තත්‍ය කාර්යය මණ්ඩලය පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් වී නොතිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ බදු පෙර මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.10,070,059 ක පාඩුවක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ පාඩුව රු.324,859,794 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.314,789,735ක පාඩුවේ අඩු වීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පාඩුවේ අඩුවීමට සමාගමේ ප්‍රධාන ආදායම් මූලාශ්‍රයන්ගේ වැඩිවීම, මූල්‍ය පිරිවැය අඩුවීම සහ ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් හි සාධාරණ අගය ඉහළ යාම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 අනුපාත විශ්ලේෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජංගම වත්කම් අනුපාතය, ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය, දළ ලාභ අනුපාතය පිළිවෙලින් 0.85ක් 0.54ක් සහ සියයට 31.9ක් වූ අතර පෙර වර්ෂයේ එම අනුපාතයන් පිළිවෙලින් 0.72 ක් 0.43 ක් සහ සියයට 17.6ක් විය. ඒ අනුව මෙම අනුපාතයන් හි වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය වූ අතර ජංගම වත්කම් අනුපාතය, ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය දුර්වල මට්ටමක ඇති හෙයින් කාරක ප්‍රාග්ධන ගැටළුවකට මුහුණ පා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. තවද දළ ලාභ අනුපාතය වැඩි වීමට ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් හි සාධාරණ අගය ඉහළ යාම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	මහබේරියතැන්න පිහිටි පර්වස් 517ක් වූ ඉඩමක් පෞද්ගලික සමාගමක් සමඟ රු. 24,418,300 ක ප්‍රතිෂ්ඨාවකට වසර 99ක් සඳහා ද, වැලිසර පිහිටි පර්වස් 31ක් තවත් ඉඩමක් පුද්ගලික ඇගයීම් සමාගමක් සමඟ රු.31,600,800 ක ප්‍රතිෂ්ඨාවකට වසර 30 කට ගිවිසුම්ගත වී තිබුණි. 1972 අංක 11 දරන රාජ්‍ය කෘෂිකාර්මික පනතේ 2 වන වගන්තිය හා 1975 පෙබරවාරි 14 දිනැති අංක 157 දරන ගැසට් පත්‍රය මගින් සිදුකර ඇති සංශෝධනයට අනුව, මණ්ඩලය විසින් ඉටු කළ යුතු කාර්යයන් දක්වා තිබුණු අතර, මෙම ඉඩම් බදු දීම එම කාර්යයන්ට අදාළ වූවක් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.	අමාත්‍ය මණ්ඩල අංක අමප/1192/145 (5) අරණ අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය අනුව මහබේරියතැන්න ගොවිපලෙන් අක්කර 517 ක් 1996 සිට වසර 99 දක්වා රජවැල්ල ආයතනය වෙත බදු පදනම මත නිදහස් කර ඇත.	පනතේ හා ගැසට් පත්‍රයේ සඳහන් කාර්යයන් මණ්ඩලය විසින් ඉටු කළ යුතුය.

ආයෝජන මණ්ඩලයට (BOI) අයත් ආයෝජන පහසුකම් සැපයීම සඳහා පත් කරන ලද කැබිනට් අනුකාරක සභා රැස්වීමේදී 2016.04.10 දින මුන්ඩික්ස් ඇපරල් සමාගමට මෝස්තර නිරූපණ මධ්‍යස්ථානයක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා රාගම පිහිටි වැලිසර ගොවිපලෙන් ඉඩම් අක්කර 03 පර්චස් 0.31 (හෙක්ටයාර 1.2152)ක් ලබාදීමට එවකට සිටි ජනාධිපතිවරයා තීරණය කර ඇත.